

Algemene vergadering van 15 mei 2023

De nationale centrale banken maken een volledig integrerend deel uit van het ESCB en handelen in overeenstemming met de richtsnoeren en instructies van de ECB. Overeenkomstig het artikel 128, lid 1, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie heeft de Raad van bestuur **het alleenrecht machtiging te geven tot de uitgifte van eurobankbiljetten binnen de Unie, en zijn het de ECB en de nationale centrale banken die bankbiljetten in euro mogen uitgeven.** **Het gedeelde emissierecht en de overige fundamentele taken van het ESCB zijn in het artikel 127 lid 2 van het Verdrag opgenomen.**

Zo werd het bepaald in de Statuten van de Europese Centrale Bank.

Elke Nationale Centrale Bank van het ESCB alsook de Europese Centrale Bank zelf voeren allemaal dezelfde taken en opdrachten uit in het algemeen belang. **Hiertoe wenden deze centrale banken niet het vermogen aan toebehorend aan de gemeenschap, doch wel hun eigen van hun respectievelijke Staten afgescheiden vermogen.**

De richtsnoeren van de ECB bepalen duidelijk dat alle risico's en resultaten, verbonden aan de uitvoering van deze opdrachten, voor rekening moeten komen voor de vermogens van de Nationale Centrale Banken zelf. De uiteindelijke vermogensrechten over het vermogen van de Nationale Bank van België werden, net zoals bij de ECB en de andere NCB's, statutair bepaald: om hun rechten te bepalen moeten de aandeelhouders van de NBB zich houden aan de inventarissen van de vennootschap (artikel 7 van de Statuten), en die vermogensrechten zelf werden vastgelegd in het Artikel 4 van de Statuten::

“Elk aandeel geeft recht op een evenredig en gelijk deel in de eigendom van het maatschappelijk vermogen en in de verdeling van de winsten.”

In een arrest van het Hof van Beroep (van 28 oktober 2019) werd bevestigd dat:

” De Nationale Bank van België bevestigt in haar syntheseconclusie dat zij **onderworpen is aan de verplichting van financiële rapportering volgens de vereiste van het getrouw beeld** bepaald in Artikel 5 van het Koninklijk Besluit van 14 november 2007.”

Het Artikel 5: “ De emittenten stellen aan het publiek de nodige informatie ter beschikking om de transparantie, de integriteit en de goede werking van de markt te verzekeren. **De verstrekte informatie is getrouw, nauwkeurig en oprecht en stelt de houders van effecten en het publiek in staat de invloed van de informatie op de positie, het bedrijf en de resultaten van de emittent te beoordelen.** “

Als aandeelhouders van de NBB nemen wij aan dat het bestuur deze wettelijke verplichting in alle omstandigheden ook altijd strikt heeft gerespecteerd, en dat het voorliggende jaarverslag over het boekjaar 2022 en de bespreking ervan inderdaad zal beantwoorden aan deze wettelijke vereisten. Temeer ook omdat het bestuur, zowel in alle voorgaande als in het voorliggende jaarverslag, bevestigt om nauwgezet te beantwoorden aan de “Verplichte boekhoudkundige principes en waarderingsregels met toepassing van de ESCB/ECB-statuten”. Deze principes houden, naast een totale transparantie, inderdaad ook het waarheidsgetrouw beeld van het vermogen en de vergelijkbaarheid (met de rapportering van de ECB en de andere NCB's) in.

Het belang van de balans en de resultatenrekening, als het waarheidsgetrouw beeld van het vermogen zoals het bestuur het ons per 31 december 2022 voorlegt en vandaag bij gelegenheid van de jaarlijkse algemene vergadering door de Directie en de Regentenraad aan de aandeelhouders (de houders van de onbeperkte vermogensrechten van het eigen vermogen van de Nationale Bank van België) zal worden toegelicht, kan onmogelijk worden overschat. **Omwille van de sterk gewijzigde financiële situatie, gevolg van de sterk gewijzigde monetaire omstandigheden, zal het meer dan ooit van belang zijn dat de aandeelhouders van de NBB, waaronder dan vooral de 50 % privé aandeelhouders, de evoluties van het vermogen van de vennootschap maar vooral ook van de risico's verbonden aan de activa waarin dit vermogen is belegd, op een correcte manier zullen kunnen inschatten.** De Directie zal bij deze gelegenheid, in tegenstelling tot vorige algemene vergaderingen, wel de bereidwilligheid en verantwoordelijkheidszin opbrengen om deze keer wel alle door de aandeelhouders gewenste toelichtingen te geven.

Via twee dramatische doch vooral zwaar ontoereikende marktcommuniqués heeft de Regentenraad, in een reactie op het bekend raken van het informeren van de aandeelhouder van De Nederlandsche Bank door haar president Klaas Knot, immers gewaarschuwd voor een sterk gewijzigde financiële situatie van de vennootschap. De markt heeft heel sterk en negatief gereageerd, waarbij de aandeelhouders – ook, en vooral van belang, de nog resterende aandeelhouders (waarvan er verschillende daarvan deelnemen aan deze algemene vergadering) – zich de terechte vragen stellen **of de informatie welke het bestuur hen heeft verstrekt de markt inderdaad in staat kan stellen om een correcte inschatting van zowel de risico's als de waarde van hun aandelen te maken.**

Om die redenen ook neemt de vraagstelling omtrent de componenten en de omvang van het eigen vermogen van de vennootschap, en uw communicatie daar rond, een belangrijke plaats in. Naast uw inzichten met welke winsten (of andere) dat eigen vermogen opnieuw zal worden versterkt, wanneer de verstrekkers van het vermogen opnieuw op welke vergoeding voor hun gelopen risico's rekenen?

Het is dat jaarverslag, met die balans en jaarrekening en met deze werkelijk grote belangen, waar wij het bestuur van de Nationale Bank van België willen over bevragen. Meer nog dan de vorige algemene vergaderingen **verwachten de privé aandeelhouders dat de Directie en de Regentenraad deze keer wel minstens hetzelfde belang zullen geven aan een volledige en waarheidsgetrouwe informatie aan haar aandeelhouders als het belang welke zij geeft aan de uitvoering van haar opdrachten van algemeen belang.** De discriminatie inzake het informatierecht van aandeelhouders kent zijn grenzen.

Enkel een ernstige en individuele behandeling van elke afzonderlijke vraag kan als een bevestiging van de juiste ingesteldheid en de goede bedoelingen vanwege het bestuur worden aanvaard.

Voorafgaande vragen:

De rechten over het vermogen van de vennootschap Nationale Bank van België liggen bij de aandeelhouders, zonder enige beperking. De Belgische Wetgever heeft het nodig bevonden om die aandeelhouders al hun essentiële bevoegdheden te ontnemen om die vermogensrechten zelf uit te kunnen oefenen. De algemene vergadering wordt zelfs niet als een orgaan van de vennootschap beschouwd, en zelfs het recht op essentiële financiële informatie werd de privé minderheidsaandeelhouders tot op vandaag volledig ontzegd. Vandaag worden zij geconfronteerd met de werkelijk dramatische gevolgen.

Alle bevoegdheden, en dus ook alle verantwoordelijkheid, liggen bij de Regentenraad van de Nationale Bank van België. De raad bepaalt het beleid, schat de gelopen risico's in en stemt daar het reserverings- en uitkeringsbeleid op af, bepaalt de financiële verslaglegging, en keurt in de plaats van de aandeelhouders

ook zelf dit gevoerde beleid goed. Wat in het geval van de NBB de enige effectieve controle zou moeten zijn, namelijk die van de externe bedrijfsrevisor, werd uitgeschakeld omdat deze revisor uitsluitend zou moeten rapporteren eveneens aan deze Regentenraad? Opnieuw: voorwaarden en contractueel vastgelegde afspraken worden beslist, niet door de aandeelhouders maar door .. de Regentenraad.

De Wetgever heeft de privé aandeelhouders van de Nationale Bank van België totaal weerloos gemaakt in de uitoefening van hun onbetwistbare uiteindelijke vermogensrechten.

Gezien de werkelijk uitzonderlijke financiële omstandigheden en de vooruitzichten ook herhaal ik nogmaals mijn eerder gestelde vragen om bij gelegenheid van deze algemene vergadering respect te willen tonen voor de rechten van de privé aandeelhouders, en **te voorzien in de deelname aan de algemene vergadering van 15 mei 2023 van zowel de Voorzitster van de Regentenraad mw. Claire Tillekaerts** (die bovendien kandidaat is om dit mandaat te verlengen, ondanks het track-record) **als van m. Dirk Stragier (Mazars Bedrijfsrevisoren, de bedrijfsrevisor).**

De Regentenraad van de Nationale Bank van België stelt, zowel in haar twee marktcommuniqués als in haar jaarverslagen, reeds jaren te hebben gewaarschuwd voor de sterk oplopende financiële risico's, en haar reserverings- en uitkeringsbeleid daar te hebben op afgestemd. De externe bedrijfsrevisor van zijn kant heeft die Regentenraad elk jaar een verslag afgeleverd met "een oordeel zonder enig voorbehoud": de financiële verslaggeving geeft een waarheidsgetrouw beeld van het vermogen en de beoordeling van de verschillende risico's betreffen kernpunten van de auditaanpak.

Op geen enkel moment heeft de Voorzitster van de Regentenraad noch de bedrijfsrevisor hieromtrent enige informatie, toelichting noch verantwoording gegeven aan de privé aandeelhouders van de vennootschap (daar waar de meerderheidsaandeelhouder wel aan de bestuurderstafel zat, bij elke beleidsbeslissing wel alle informatie heeft gekregen). De Algemene Vergadering van 15 mei 2023 is een unieke gelegenheid om deze belangrijke tekortkomingen enigszins doch laattijdig te herstellen, en nu wel alle vragen te beantwoorden en de nodige informatie te geven.

1. Het eigen vermogen van de Nationale Bank van België

Net zoals de Europese Centrale Bank en de andere NCB's van het ESCB heeft ook de Regentenraad van de NBB (via haar marktcommuniqués van 21 september 2022 en van 6 december 2022) miljardenverliezen aangekondigd, verliezen die zelfs de kapitaalspositie in belangrijke mate zouden overtreffen.

De ECB geeft (terecht) heel veel belang aan de financiële onafhankelijkheid van de NCB's. Lidstaten mogen de NCB niet in een zodanige positie brengen dat deze over onvoldoende financiële middelen beschikt om haar met het ESCB dan wel met het Eurosysteem verband houdende taken te vervullen.

Met name **dient vermeden te worden dat gedurende langere tijd het eigen vermogen van een nationale centrale bank onder het wettelijke vereiste ligt of zelfs negatief is en verliezen die groter zijn dan het kapitaal en de reserves worden gecompenseerd.**

Gezien de statutaire bepalingen omtrent het bepalen en opvolgen van hun vermogensrechten, dringen de privé aandeelhouders reeds vele jaren aan op een volledige, transparante en waarheidsgetrouwe communicatie omtrent de omvang en de componenten van het eigen vermogen van de vennootschap, en werden er reeds vele jaren meerdere gerechtelijke procedures gevoerd om deze essentiële informatie te verkrijgen. Op de algemene vergadering van 20 mei 2019 verkondigde Directeur Tim Hermans het standpunt: **"Het bestuur van de Nationale Bank van België wenst in de toekomst niet langer over het**

vermogen van de centrale bank te spreken in termen van eigen vermogen en schulden van de vennootschap“.

Gezien de ontstane dramatische financiële situatie en de verdere vooruitzichten in dit verband zullen het waarschijnlijk niet enkel “de wensen van het bestuur van de NBB” zijn die in aanmerking zullen worden genomen maar zal het integendeel vooral ook de Europese Centrale Bank zijn die bepaalde verplichtingen inzake een evidente rapportering en communicatie zal afdwingen.

- **Vraag 1:** Wat is de wettelijke vereiste waaronder het eigen vermogen van de Nationale Bank van België niet mag zakken? Wat moet er worden verstaan onder “gedurende langere termijn”?
- **Een Nationale Centrale Bank blijkt “kortstondig” met een negatief eigen vermogen haar opdrachten en taken te kunnen vervullen.** Zo wordt het in elk geval toch algemeen overgenomen in lectuur, in studies en door de gespecialiseerde media, wanneer men het heeft over centrale banken.

De Nationale Bank van België is echter 1) een beursgenoteerde 2) naamloze vennootschap. Ook de regels van Euronext Brussels en de bepalingen van het Wetboek voor vennootschappen zijn dus zonder twijfel van toepassing.

Vraag 2: De NBB is beursgenoteerd: legt Euronext Brussels bepaalde verplichtingen op wanneer het eigen vermogen van een genoteerde vennootschap negatief is geworden? Welke zouden die regels zijn, vanaf wanneer worden ze toegepast en op welke balansposten zou Euronext Brussels zich hiertoe baseren in het geval van de NBB?

Het wetboek vennootschappen heeft het over “een alarmprocedure” welke het bevoegd en verantwoordelijk bestuursorgaan moet opstarten “wanneer het netto-actief van de vennootschap zakt tot beneden de helft van het maatschappelijk kapitaal”.

Afgaande op de becijferde financiële risico's, zoals gepubliceerd in de marktcommuniqués en het jaarverslag over boekjaar 2022, stel ik als aandeelhouder “een heel moeilijke financiële situatie” vast. Ik word hieromtrent bevestigd in mijn grote bezorgdheid, zoals ik deze reeds meerdere jaren zowel bij gelegenheid van de algemene vergadering als schriftelijk aan de gouverneur en de Regentenraad heb overgemaakt. Ook vandaag – opnieuw – breng ik de Regentenraad hieromtrent mijn bezorgdheid en toenemende twijfels over (hierbij noodgedwongen afgaande op de zwaar ontoereikende kwaliteit van de financiële communicatie vanwege het bestuur).

Van het verantwoordelijk bestuursorgaan wordt verwacht dat zij (binnen de twee maanden) de algemene vergadering bijeen roept, en dit om ofwel **1) de ontbinding van de vennootschap** voor te stellen, ofwel **2) om een bijzonder verslag te bespreken met maatregelen om de financiële situatie te verbeteren die de continuïteit van de vennootschap zullen bewaren.**

Het niet tijdig (of volgens de regels) bijeenroepen van de algemene vergadering houdt een verstrengde bestuurdersaansprakelijkheid in (het wettelijk vermoeden van causaliteit).

- **Vraag 3:** Het **Artikel 11 van de Statuten** bepaalt dat “De ontbinding niet kan plaatshebben dan bij wet.” Betekent dit dat de bepalingen van het Wetboek Vennootschappen omtrent de verplicht te volgen procedures niet van toepassing zijn op de Nationale Bank van België?

- **Vraag 4:** Indien deze verantwoordelijkheden van een bestuur via statutaire bepalingen worden verlegd naar de wetgever: moet de wetgever zich dan aan dezelfde bepalingen en criteria houden als deze waar een verantwoordelijk bestuursorgaan zich in dat geval zou moeten houden?

De verstrenging van de vennootschapswetgeving heeft immers zijn bedoelingen, waaronder de bescherming van de schuldeisers en alle andere stakeholders. **Indien de Regentenraad van mening is dat deze wettelijke verplichtingen niet op de NBB van toepassing zijn, dan zal zij zeker haar normale verantwoordelijkheid als bestuurders van een naamloze vennootschap nemen en deze tijdig verleggen naar de Wetgever.**

- **Vraag 5:** Indien de wettelijke bepalingen van het Wetboek Vennootschappen wel van toepassing zijn op de Nationale Bank van België: de Regentenraad bevestigt dat zij het verantwoordelijke en bevoegde bestuursorgaan is om te bepalen wanneer en of de alarmbelprocedure moet worden beslist?
- De Regentenraad schat de gelopen financiële risico's van de vennootschap in en publiceert in haar jaarverslag over boekjaar 2022 (pagina 197) dat "**indien het basisscenario bewaarheid wordt de gecumuleerde verliezen oplopen tot 10,8 miljard euro**" en "de gewenste ondergrens voor de reserves 15,2 miljard euro zouden bedragen".

Vraag 6: De "alarmbelprocedure" moet verplicht worden gevolgd wanneer door geleden verlies het netto-actief gedaald is tot minder dan de helft van het kapitaal, en opnieuw wanneer het netto-actief door geleden verlies gedaald is tot minder dan een vierde van het kapitaal. Is de Regentenraad reeds overgegaan tot de initiatie van de alarmbelprocedure? Of heeft de Regentenraad, als verantwoordelijk bestuursorgaan, de Wetgever gewezen op de speciale financiële situatie en de wettelijke verplichtingen?

- Het Belgische Wetboek van Vennootschappen heeft als definitie voor het netto-actief:

"het totaalbedrag van de activa zoals dat blijkt uit de balans, verminderd met de voorzieningen en de schulden (art. 617 2e lid W. Venn.)". Concreet stelt het wetboek het netto actief dus gelijk aan het eigen vermogen (welke het bestuur van de Nationale Bank van België dus.

Vraag 7: Kan het een bedoeling zijn voor de Regentenraad, en dit om haar wettelijke verantwoordelijkheden te ontlopen, dat zij weigert duidelijk en transparant te communiceren omtrent de samenstelling en de omvang van het eigen vermogen (het netto-actief)?

Onafhankelijke geschiedkundigen hebben immers beschreven dat het bestuur van de NBB bij "**de sterlingkwestie**" (1931-1932) in "een geheime conventie" tussen de Minister van Financiën en de gouverneur afweken van de wet, een roekeloze beleggingspolitiek voerden welke tegen de richtlijnen van het parlement ingingen en resulteerde in enorme financiële verliezen. De Bank vervalste toen gewoon haar balansen om .. de ontbinding van rechtswege van de vennootschap te vermijden (omdat de Statuten voorzagen in een ontbinding wanneer geleden verliezen meer dan de helft bedroegen van het kapitaal en de reserves).

De geschiedenis herhaalt zich nogal eens, de gelijkenissen met de actualiteit zijn treffend.

Vraag 8: *Ik heb herhaaldelijk gewezen op de continu sterk toenemende risico's en u mijn bezorgdheid overgebracht, gevraagd ook om bepaalde maatregelen te nemen welke de opbouw van financiële buffers moest bevorderen. Op geen enkel moment werd daar enig gevolg aan gegeven, en er loopt nog een juridische procedure omtrent de wijze waarop de Regentenraad het Artikel 32 van de Organieke Wet sedert 2009 heeft toegepast bij de jaarlijkse winstbestemmingen.*

Als zwaar getroffen aandeelhouder hou ik eraan een juist inzicht te verkrijgen op welke manier de geldende wetten (en de bedoelingen van de Wetgever) inderdaad correct worden nageleefd door het bevoegd bestuur. Ook omwille van de controlemogelijkheden hieromtrent door de privé aandeelhouders en de bepaling van verantwoordelijkheden en aansprakelijkheid:

Wat is (per balansdatum 31 december 2022) het netto-actief volgens de bepalingen van het Wetboek vennootschappen welke moet worden in aanmerking genomen om de verplichtingen van de alarmbelprocedure correct na te leven? (met de berekeningswijze en gebruik van de genummerde balansposten)

Vraag 9: (Op dezelfde balansdatum): tot welk bedrag zou dit berekende netto-actief moeten dalen en ten overstaan van welk bedrag aan kapitaal, vooraleer de alarmbelprocedure moet worden opgestart?

Vraag 10: Van het boekjaar 2009 tot en met 2021 heeft de Nationale Bank van België voor 11,02 miljard euro winsten gerealiseerd. ***Indien het basisscenario wordt bewaarheid zal de vennootschap de komende boekjaren dus evenveel verliezen lijden dan er over de 13 laatste boekjaren winsten werden gerealiseerd.*** Bij elke communicatie worden de ingeschatte verliezen en buffertekorten enkel maar groter.

Gezien deze indrukwekkende bedragen en de onwaarschijnlijke feitelijke situatie, maar vooral toch de aanwezigheid van 50 % privé aandeelhouders in het kapitaal: is de Regentenraad niet van oordeel dat:

- Er nu reeds moet worden vastgesteld dat de toestand welke aanleiding zal geven tot de een verplichting tot het opstarten van een alarmbelprocedure onvermijdbaar is geworden, en er dus beter niet moet worden afgewacht? En er nu reeds een bijzonder verslag moet worden opgemaakt met de te nemen noodzakelijke maatregelen?
- **Bijzondere maatregelen** die **1) het herstel van het eigen vermogen door de Belgische Staat** kunnen inhouden, zoals ik dat ook in mijn (onbeantwoorde) brieven (van 25 november 2022 en 6 januari 2023) heb gevraagd om een vordering in te stellen voor de onterecht uitgekeerde winsten aan de Belgische (Soevereine) Staat, dit ter compensatie van de eerste verliezen welke zullen worden gerealiseerd (zie verder), en **2) vermijden dat verdere rentestijgingen de financieringskost van het actief van de balans tot nog rampzaliger niveaus zal opdrijven (het “standpunt professor De Grauwe” omtrent de vergoeding van bankreserves).**

- Waarna een algemene vergadering wordt bijeengeroepen en gehouden (binnen de twee maanden na datum van deze algemene vergadering dus).
Wanneer eventueel de ontbinding wordt voorgesteld moet het besluit van de algemene vergadering dan worden genomen volgens de regels van een statutenwijziging.
- Op deze manier zal er tijdig worden gehandeld, en zal het blijken in welke mate de privé aandeelhouders bereid (en vooral ook: in de mogelijkheid) zijn om de noodzakelijke bijkomende kapitaalsinbreng te volgen, tegen welke voorwaarden.
- **Het moet worden herinnerd dat de Europese Centrale Bank alle belang geeft aan de financiële onafhankelijkheid van de NCB t.o.v. haar aandeelhouders, en dat wachten tot de noodsituatie zich voordoet deze onafhankelijkheid in het gedrang brengt.**
- Naar aanleiding van de sterk gewijzigde monetaire toestand en de verdere vooruitzichten word er heel veel aandacht gegeven aan de enorme verliezen van de centrale banken, de praktische gevolgen en ook of centrale banken kunnen failliet gaan. **Algemeen wordt aangenomen dat die verliezen er niet teveel toedoen, tot ... ze er wel toe doen!** De resultatenrekening van een centrale bank is niet enkel een technisch gegeven, ze heeft ook cruciale politieke gevolgen.

Wanneer men het over het ESCB heeft verwijst men dan wel naar de belangrijke bedragen geboekt in de “Herwaarderingsmeerwaarden” (op de officiële externe reserve-activa), maar stelt men wel dat het niet de bedoeling is dat deze worden aangewend om verliezen te compenseren. En dus:

Vraag 11: Wanneer monetaire omstandigheden de ECB en de andere NCB's verplichten om af te wijken van “het vooropgestelde basisscenario”, de balansen bijvoorbeeld voor fundamenteel grote bedragen versneld moeten worden afgebouwd (waardoor er waarschijnlijk belangrijke bijkomende verliezen zullen worden gerealiseerd): geeft de Regentenraad een overzicht van de maatregelen of het plan welke zij voorziet uit te voeren onder dergelijke omstandigheden?

- **Vraag 12:** In De Tijd (van 30 maart 2023) werd de communicatie van de gouverneur herhaald welke hij bij gelegenheid van de voorstelling van het jaarverslag aan de toehoorders had laten noteren: “een kapitaalinjectie door de Belgische Staat is niet nodig”?
Bedoelde de gouverneur toen dat, wanneer een kapitaalinjectie inderdaad wel nodig zou blijken, het enkel de Belgische Staat (als aandeelhouder) zou zijn die een kapitaalinjectie zou doen? Of inderdaad alle aandeelhouders?
- **Vraag 13:** Wanneer de Europese Centrale Bank haar kapitaalspositie zou moeten herstellen en hiertoe een besluit neemt, kan de Nationale Bank van België (gezien haar eigen financiële positie en vooruitzichten) een dergelijke kapitaaltransactie volgen?
- In de jaarverslagen van de Europese Centrale Bank en van de Deutsche Bundesbank wordt op transparante wijze, en wellicht in het kader van het belang welke zal worden gegeven aan de opvolging van het eigen vermogen van de Nationale Centrale Banken (door de ECB zelf, maar ook door elke verschaffer van vreemd vermogen aan NCB's en de gebruikers van de bankbiljetten in euro), volgende essentiële informatie gegeven:

“14. Capital and reserves”

The Bundesbank’s net equity according to the ECB’s definition amounted to 206,5 billion euro and includes the provisions for general risks (19,2 billion euro) contained in liability item “12 Provisions”, liability item “13. Revaluation accounts” (181,7 billion euro) and the capital and reserves (5,5 billion euro).”

Deutsche Bundesbank (jaarverslag 2022 pagina 59)

“1.3.2 Financieringsmiddelen”

De financieringsmiddelen van de ECB bestaan uit het kapitaal, de voorziening voor financiële risico’s en het algemeen reservefonds, de herwaarderingsrekeningen en de eventuele jaarwinst. Deze financieringsmiddelen worden 1) belegd in activa die inkomsten genereren en/of gebruikt om verliezen te compenseren. Per 31 december 2022 bedroegen de financieringsmiddelen van de ECB in totaal 51,6 miljard euro (grafiek 11). “

De Europese Centrale Bank (jaarverslag 2022 pagina 14-15)

- **Vraag 14:** Om welke redenen brengt de Regentenraad niet dezelfde transparantie omtrent het meest essentiële van haar financiële verslaglegging?
- **Vraag 15:** De Deutsche Bundesbank heeft het over “**het netto eigen vermogen bepaald volgens de definitie van de Europese Centrale Bank**”:
 - Naar welke definitie verwijst de Deutsche Bundesbank hier? Is dit de gegeven definitie welke de ECB zal opvolgen met betrekking tot de vereisten inzake financiële onafhankelijkheid (de toegelaten periode van negatief eigen vermogen)? Dezelfde definitie ook welke wordt gehanteerd met betrekking tot de herschikkingen in haar eigen vermogen, in rekening gebracht aan haar eigen aandeelhouders?
 - Wat is het netto eigen vermogen van de Nationale Bank van België, volgens dezelfde definitie, eveneens per balansdatum 31/12/2022 en eveneens benoemd met de genummerde balansposten?
- In zijn communicatie bevestigt President Klaas Knot van De Nederlandsche Bank de officiële feitelijke standpunten omtrent de functie en de vermogensrechten over de goudvoorraad van DNB:

“De balans van De Nederlandsche Bank is solide. **We hebben namelijk ook nog een goudvoorraad, we hebben een herwaarderingsreserve op het goud van meer dan 20 miljard euro.** Die mogen we niet meetellen voor het eigen vermogen, maar die staat er wel.”

In zijn eigen communicatie werd de gouverneur van de NBB reeds eerder verplicht om het voorbeeld van President Knot te volgen, en hij blijkt die communicatie nu gewoon ook naar inhoud verder te gaan zetten: in De Tijd (van 30 maart 2023) werd herhaald dat de gouverneur, bij gelegenheid van de voorstelling van het jaarverslag, NIET aan de aandeelhouders doch wel aan de toehoorders daar, had laten noteren dat

“1) een kapitaalinjectie door de Staat niet nodig was, 2) de Nationale Bank ook goudreserves heeft en 3) en ook een positieve return boekt op de bankbiljetten op haar balans”. Einde citaat.

- **Vraag 16** : Wil de gouverneur toelichten waarom dergelijk belangrijke informatie niet eerst aan de aandeelhouders van de vennootschap werd verstrekt? Gezien de beursnotering?
- **Vraag 17** : Wanneer de gouverneur op identieke wijze het tekort aan financiële buffers relateert met het argument dat ook de Nationale Bank van België goudreserves heeft:
 - Is het officiële standpunt van de Nationale Bank van België dan voortaan dat de vermogensrechten over de goudvoorraad, zoals tot uiting gebracht op haar balans, identiek zijn aan die van De Nederlandsche Bank?
 - Indien aan deze voorwaarde niet zou voldaan zou zijn kan de Nationale Bank van België immers onmogelijk haar eigen vermogen versterken via (het realiseren of het toerekenen) van meerwaarden op de goudvoorraad.
 - Op welke manier verhoudt dit standpunt zich dan tot de bepalingen van het Artikel 9bis van de Organieke Wet (die bepalen dat de officiële goud- en deviezenreserves van de Belgische Staat zijn)? Wanneer deze meerwaarden worden gerealiseerd en rechtstreeks zouden toekomen aan de Belgische Staat, kunnen deze onmogelijk verhelpen aan problemen omtrent een negatief eigen vermogen van de NBB.
 - Gezien de in 2002 gegeven oplossing van de Wetgever en de verschillende juridische procedures en arresten die er op volgden: verwacht het bestuur geen problemen met burgers die het niet zullen aanvaarden dat aan problemen inzake een negatief eigen vermogen van een vennootschap, toch toebehorend aan 50 % privé beleggers (die bovendien eerder altijd werden afgeschilderd als goudrovers) nu zou worden verholpen door die meerwaarden op deze activa (die volkomen eigendom zouden zijn van de gemeenschap) te realiseren?
 Waardoor deze meerwaarden dus nu wel voor 50% in handen zouden komen van die privé aandeelhouders?
 - Gezien de bepalingen van het Artikel 30 van de Organieke Wet: zal de Europese Centrale Bank dan de “Onbeschikbare Reserve” als toebehorend tot het eigen vermogen beschouwen? Het zou immers kunnen dat deze meerwaarden worden gerealiseerd via arbitrages naar andere componenten van de officiële externe reserve-activa?
 - Gezien de gegeven belangen: lijkt het niet aangewezen om samen met de Wetgever tijdig (lees: onmiddellijk) het noodzakelijke herstellende wetgevend werk te verrichten, om volledige duidelijkheid te brengen en nieuwe juridische problemen te vermijden?
- **Vraag 18**: Het Europees Stelsel van Centrale Banken houdt de officiële externe reserve-activa van de lidstaten aan, en brengt deze activa tot uiting op haar geconsolideerde balans. Wanneer verschillende Nationale Centrale Banken, waaronder de NBB en DNB, in de toekomst hoogstwaarschijnlijk zouden worden geconfronteerd met een negatief eigen vermogen, welke op een bepaald moment door de ECB niet langer zou worden aanvaard (want niet langer “kortstondig”, of er rijzen problemen inzake potentieel vertrouwensverlies omtrent de solvabiliteit van het stelsel) en waaraan niet kan worden verholpen door een noodzakelijke bijkomende kapitaalbreng door de aandeelhouders:

Calculeren de ECB en de NCB's de mogelijkheden in van het Artikel 30.4 van de statuten van de ECB om aan de problemen van het negatief eigen vermogen te verhelpen? Wanneer de ECB haar statutair recht uitoefent om een bijkomend deel van de goudvoorraden van die centrale banken op te vragen, dan:

- Wijzigt er niets aan de totale goudvoorraad zoals het ESCB deze tot uiting brengt op de geconsolideerde balans (de goudvoorraad wordt gewoon verplaatst naar de balans van de Europese Centrale Bank),
 - Dan realiseren de betrokken NCB's effectief een deel van de meerwaarden op hun goudvoorraad (zoals deze momenteel in hun balanspost "12. Herwaarderingsmeerwaarden" geboekt staan),
 - Gerealiseerde meerwaarden die dan worden toegevoegd aan de reserves en verhelpen aan het negatief eigen vermogen?
- **Vraag 19:** Indien de Nationale Bank van België meerwaarden op haar goudvoorraad realiseert in uitvoering van het Artikel 30.4 van de Statuten van de ECB, dan is het Artikel 30 van de Organieke Wet niet van toepassing en kunnen de meerwaarden vrij worden bestemd (naar de Beschikbare reserve).

Indien de Regentenraad, net zoals in 1999, deze meerwaarden toch zou boeken in de balanspost "10.3 Overige passiva – diversen – de onbeschikbare reserverekening": zal de ECB het saldo, geboekt in deze balanspost, meerekenen tot bepaling van het vereiste "positieve eigen vermogen" van de Nationale Bank van België?

- Wanneer de gouverneur stelt dat "de Nationale Bank van België" ook een positieve return boekt op de bankbiljetten op haar balans", dan heeft hij het over niets anders dan over het aandeel van de seigneuriage van de Nationale Bank van België binnen het ESCB. De Belgische Wetgever heeft in 2009 het Artikel 32 precies ingevoerd opdat de aandeelhouders van de centrale bank geen beslag zouden kunnen leggen op die seigneuriage, welke de gemeenschap van burgers zou toekomen. De Regentenraad moest via de winstbestemming kunnen waarborgen dat "het surplus van de seigneuriage" aan de winstverdeling kon worden onttrokken en zou worden overgemaakt aan de Belgische Soevereine Staat.

Vraag 20: Op welke manier kan, in het geval van de Nationale Bank van België, (het surplus van) de seigneuriage verhelpen aan het probleem van een negatief eigen vermogen? Wanneer die surplussen van de seigneuriage jaarlijks (als saldo van de jaarwinst) zullen worden overgemaakt aan de Belgische Staat?

2. De marktcommuniqués

De Nationale Bank van België heeft middels twee dramatische en zwaar ontoereikende marktcommuniqués de aandeelhouders en de markt in zijn geheel "geïnformeerd" omtrent

miljardenverliezen en zwaar ontoereikende financiële buffers. In deze marktcommuniqués werd de nadruk gelegd op de omvang van deze verliezen en buffertekorten, doch ontbrak:

- De informatie dat een centrale bank technisch niet kan failliet gaan (die werd pas meerdere dagen nadien tussenin en terloops meegegeven, in de niet gereguleerde communicatie),
- Het totaal aan enige (betrouwbare) informatie omtrent de impact van deze miljardenverliezen op het volledige eigen vermogen van de vennootschap.

Het ontbrak de markt totaal aan enige geruststellende en betrouwbare informatie omtrent de samenstelling en wat de omvang van het resterende eigen vermogen zou zijn, zelfs wanneer de geschatte en moeilijk voorspelbare verliezen zich effectief ook zouden voordoen (en de kapitaalpositie volledig zou worden weggeslagen).

De misleide en ontoereikend geïnformeerde markt heeft totaal in paniek gereageerd, met zware koersdalingen tot gevolg. Tot op vandaag werd er nog steeds geen begin gemaakt om aan de tekortkomingen in de communicatie te verhelpen, en heeft de toezichthouder FSMA niet ingegrepen.

Vele kleine beleggers hebben samen duizenden aandelen verkocht tegen koersen die met de werkelijke waarde niets vandoen hebben, de kopers hebben dit gedaan zonder de nodige informatie omtrent gelopen risico's noch te weten wat zij exact hebben gekocht, het aandeel noteert begin mei 2023 tegen een historische bodemkoers van amper een 500,00 euro?!

- **Vraag 21:** Hoe verantwoordt de Regentenraad, bestuursorgaan van een beursgenoteerde vennootschap, wanneer zij reeds jaren overtuigd was dat de sterk oplopende financiële risico's zich zouden gaan voordoen, er toch op deze manier werd gecommuniceerd? Pas nadat DNB reeds meerdere keren en op verschillende manieren haar aandeelhouder veel uitgebreider had geïnformeerd omtrent de risico's en de miljardenverliezen?
- **Vraag 22:** Erkennen de gouverneur en de Regentenraad de tekortkomingen in de communicatie? Wordt er vandaag, bij gelegenheid van de algemene vergadering, en daarna (via de webpagina en andere communicatiemiddelen) alsnog verholpen aan dit belangrijke probleem? Kunnen ook de privé aandeelhouders, die niet zoals de meerderheidsaandeelhouder mee aan de bestuurderstafel zitten, voortaan rekenen op een kwaliteitsvolle financiële communicatie geschoeid op leest van De Nederlandsche Bank? Zoals ook de ECB en andere NCB's recent heel grote inspanningen aan het leveren zijn inzake een nog grotere transparantie en verantwoording?

3. De onbeschikbare reserverekening

De balanspost " 10.3 Overige passiva – Diversen – De onbeschikbare reserverekening " vertoont op balansdatum 31 december 2022 een saldo van 298.900.000,00 euro.

In het boekjaar 2005 heeft de Nationale Bank van België 30 ton van haar goudvoorraad gearbitreerd naar haar deviezenvoorraad. Het goud werd verkocht tegen 11.357,00 euro per kilogram, waardoor een

meerwaarde werd gerealiseerd van 298,9 miljoen euro. Een arbitrage van de goudvoorraad naar andere componenten van de officiële externe reserve-activa wordt geregeld door het Artikel 30 van de Organieke Wet.

- *“ Zolang de wetgever aan die meerwaarden geen bijzondere bestemming van algemeen belang heeft gegeven, blijven die meerwaarden tot het vermogen van de Nationale Bank behoren en zijn zij derhalve geenszins een schuld aan de Staat ”*
- *“ Hun boeking op een onbeschikbare reserve heeft enkel tot gevolg dat zij niet beschikbaar zijn voor courante winstuitkeringen aan de aandeelhouders. ”*

Bron: Hof van Beroep - Conclusies van NBB van 30 april 2014

Het Hof van Beroep bevestigt bovendien (Arrest pagina 15):

- *“ Artikel 30 maakt de betrokken reserve onbeschikbaar voor uitkering aan de aandeelhouders. (...) ”, en ook:*
- *“ De onbeschikbare reserverekening strekt tot het actief beheer van de goudvoorraad en andere externe reserves vanuit de doelstelling deze reserves op peil te houden. ”*

De bepalingen van het Artikel 30 van de Organieke Wet moeten vermijden dat uitkeringen van meerwaarden op de goudvoorraad zouden resulteren in ongewenste negatieve vermogensafdrachten, waardoor de omvang van de officiële externe reserve-activa van de NBB niet op het gewenste peil kan worden gehandhaafd. Een actief beheer van de officiële externe reserve-activa via deze onbeschikbare reserverekening houdt in dat:

- Tot de datum van deze arbitragetransactie stond deze meerwaarde van 298,9 miljoen euro inderdaad opgenomen in de balanspost “12. Herwaarderingsmeerwaarden”,
- Wanneer de NBB haar goudvoorraad opnieuw zou moeten versterken en nu 10 ton goud zou moeten aankopen, dan zou dit slechts kunnen tegen een aanzienlijk hogere prijs (van bijvoorbeeld 51.000,00 euro per KG),
- De NBB mag echter het beschikbare saldo van de onbeschikbare reserverekening terugnemen, en deze in mindering brengen van het investeringsbedrag om de nieuwe historische kostprijs van de goudvoorraad te bepalen,
- Waardoor in dit voorbeeld:
 - De historische kostprijs van de goudvoorraad zou verhogen van 1.393,78 euro nu naar $(51.000 \times 10.000 - 298.900.000) + (227.402,40 \times 1.393,78) / 237.402,40 = 2.224,28$ euro
 - De balanspost “10.3 Overige passiva – Diversen – de onbeschikbare reserverekening” opnieuw een nul-saldo zou vertonen,
 - En het saldo van de balanspost “12. Herwaarderingsmeerwaarden” door deze transactie zou toenemen met 298.900.000,00 euro.
- Als gevolg van de bepalingen van het Artikel 30 worden gerealiseerde meerwaarden op de goudvoorraad, resultaat van uitsluitend arbitragetransacties, onbeschikbaar gemaakt voor uitkeringen aan de aandeelhouders en blijft het vermogen beschikbaar voor herbelegging.
- **Vraag 23** : Bevestigt de Nationale Bank van België de principes van het Artikel 30, zoals hiervoor beschreven in een voorbeeld? Of gelden terugnames op de onbeschikbare reserverekening

uitsluitend in het geval van arbitrages van de deviezenvoorraad naar de goudvoorraad (en niet bij gewone terugkopen van goud)?

- **Vraag 24** : Het klopt dat de verliezen op de goudvoorraad van de Nationale Bank van België, gerealiseerde of niet gerealiseerde minwaarden (afwaarderingen), kunnen worden gecompenseerd met een eventueel beschikbaar saldo van de balanspost “ 10.3 Overige passiva – diversen – de onbeschikbare reserverekening ”?
- **Vraag 25** : Gezien de feitelijke werking en de functie van de onbeschikbare reserverekening, naast de verplichting van een financiële rapportering welke een waarheidsgetrouw beeld geeft van het vermogen van de vennootschap, en de verplicht te volgen boekhoudkundige principes vervat in de Richtsnoeren van de ECB (waaronder “het voorzichtigheidsbeginsel”) :
 - lijkt het de Regentenraad niet passend te zijn om deze reserverekening tot uiting te brengen onder het eigen vermogen van de vennootschap?
 - Zal de ECB, bij de opvolging en beoordeling van (de omvang van) een eventuele negatief eigen vermogen van de Nationale Bank van België, het saldo van deze balanspost mee in rekening brengen?
- **Vraag 26** : Ook het Hof van Beroep heeft bevestigd dat de balanspost “ 10.3 Overige passiva – diversen – de onbeschikbare reserverekening “ geen schuld van de vennootschap uitmaakt, doch wel niets anders is dan een functionele reserverekening.

Beoordeelt het bestuur van de Nationale Bank van België het gerechtvaardigd dat de verdere opbrengsten van een component van haar eigen vermogen (of noem het van “de eigen financieringsmiddelen”) niet worden uitgekeerd (met respect voor de eigen Statuten) aan de aandeelhouders van de vennootschap doch wel aan de Belgische Staat?

Kan een dergelijke betaling (aan de Belgische Staat) niet enkel worden verantwoord mocht deze balanspost een effectieve schuld uitmaken aan de Belgische Staat?

- **Vraag 27** : In het kader van deze wettelijke regeling heeft de NBB van het boekjaar 2007 tot en met 2020 een bedrag van 145.400.000,00 euro afgedragen aan de Belgische Staat, over het boekjaar 2021 was dit nog 3.400.000,00 euro (over het boekjaar 2022 werd geen vergoeding afgedragen). In het geval van verdere rentestijgingen en/of bijkomende arbitragetransacties kan de impact van deze wettelijke verplichting enkel maar toenemen, zullen de negatieve vermogensafdrachten enkel maar groter worden.

Gezien de eigen verwachtingen van het bestuur dat de financiële buffers ontoereikend zouden worden: welke initiatieven heeft het bestuur reeds genomen t.o.v. de Belgische wetgever om deze verdere onterechte afdrachten van eigen vermogen te vermijden?

- **Vraag 28**: De onbeschikbare reserverekening vertoont een saldo van 298,9 miljoen euro. Uit de Toelichting 26 blijkt dat er voor 324,3 miljoen euro afwaarderingen op beleggingen in USD ten laste van de resultatenrekening werden genomen.

Waren er bij die afgewaardeerde beleggingen ook externe reservebestanddelen die werden verworven in het kader van die arbitragetransacties (welke het actuele saldo uitmaken)? Indien wel: heeft de Regentenraad de staatswaarborg aangesproken om die negatieve herwaarderingsverschillen te compenseren?

(Artikel 30: “ (...) De externe reservebestanddelen, verworven ten gevolge van de in het eerste lid bedoelde transacties, zijn gedekt door de Staatsgarantie bedoeld in artikel 9, tweede lid, van deze wet.”).

4. De winstverdeling volgens Artikel 32 van de Organieke Wet

Er loopt een juridische procedure omtrent de wijze waarop de Regentenraad, door de Wetgever aangesteld als bevoegd, onafhankelijk en verantwoordelijk bestuursorgaan om de jaarlijkse winsten van de vennootschap te bestemmen. Daar waar de ratio legis, zoals deze onbetwistbaar door de Wetgever werd vooropgesteld en verdedigd voor het Grondwettelijk Hof, het waarborgen van uitsluitend het surplus van de seigneuriage betreft, heeft de Regentenraad op sui generis wijze beslist om, zonder enige transparantie, deze ratio legis naast zich te leggen. Haar reserverings- en dividendpolitiek werden vanaf 2009 zodanig bepaald dat als vierde stap in de winstbestemming als “het saldo van de jaarwinst” meer dan de helft van alle winsten, resultaat van al haar activiteiten en opdrachten, werden overgedragen aan de Belgische Staat.

- Het argument heet te zijn:

*“Aangezien de inkomsten van de NBB **nagenoeg uitsluitend voortvloeien uit monetair beleid en andere taken van algemeen belang gedelegeerd aan de Bank, is het vanzelfsprekend dat deze winsten terugvloeien naar de Staat**, (...) Aan de NBB zijn door de Staat diverse opdrachten van algemeen belang toevertrouwd; verschillende daarvan genereren inkomsten⁶¹; **het is niet kennelijk onredelijk maar integendeel de logica zelve dat deze inkomsten residuair terugvloeien naar de Staat**. (...)”*

voetnoot: ***Te denken valt aan de opbrengsten uit de monetaire portefeuilles en, in geval van negatieve rente, deze op de deposito's van kredietinstellingen bij concluante. Dit zijn altermaal opbrengsten die voortvloeien uit de diverse opdrachten die de Staat krachtens de artikelen 2, 5, 6 en 9bis van de Organieke Wet aan concluante heeft toevertrouwd.**”*

- **Het financiële gevolg**, van belang om op deze algemene vergadering te bespreken met de aandeelhouders:

Sedert 2009 heeft de Regentenraad een totaal bedrag van 5,54 miljard euro (ofwel 50,26% van de) jaarwinsten als “4. Saldo van de jaarwinst” aan de Belgische Staat afgestaan. Sedert boekjaar 2016 boekt het ESCB in zijn geheel, als gevolg van de nul- (en zelfs negatieve) rente geen enkele euro seigneuriage meer, en toch heeft de Regentenraad over die boekjaren een bedrag van 1,62 miljard euro als “correcte vergoeding voor het verkregen emissierecht” aan de Belgische Staat overgemaakt.

Gezien het onbetwistbare feit dat een euro slechts één keer kan worden aangewend, werden de financiële belangen van de Belgische Staat – ook nu weer – vooropgesteld op die van de vennootschap zelf (en op die manier dus ook op de belangen van haar – privé – aandeelhouders).

Minstens de 1,62 miljard euro, doch ook een heel belangrijk deel van de overige 3,92 miljard euro, werden NIET toegevoegd tot de financiële buffers van de Nationale Bank van België, noch werden zij aan de aandeelhouders uitgekeerd als de normale vergoeding voor de inbreng van het gebruikte kapitaal en voor de erkende continue stijging van de gelopen financiële risico's.

De Regentenraad stelt in haar marktcommuniqués en haar jaarverslagen dat er reeds meerdere boekjaren werd gewaarschuwd voor de gekende en sterk oplopende financiële risico's, maar desondanks werd de reserveringspolitiek niet aangepast (rekening houdend met de onbestaande “seigneuriage-verplichtingen”).

De bijdrage van de Belgische Soevereine Staat tot de financiële resultaten van de Nationale Bank van België is beperkt tot het verlenen van het emissierecht, waardoor de NBB beschikt over ongeveer een 50 miljard euro renteloze (en rente-risicoloze) werkmiddelen. Wanneer de Regentenraad laat opmerken dat de NBB voor een 250 miljard euro “monetair beleid en andere opdrachten van algemeen belang” uitvoert met het vermogen van de vennootschap, een vermogen waarover alle rechten onbeperkt bij de (50% privé) aandeelhouders liggen en het uiteindelijk dus ook de vennootschap en haar aandeelhouders zijn die alle verbonden risico’s nemen, dan is het “alles behalve evident dat (uitsluitend) de winsten verbonden aan die opdrachten in het algemeen belang terugvloeien naar de Belgische Staat.

Dan is het integendeel niet meer dan evident dat die winsten ofwel worden toegevoegd aan de financiële buffers van de centrale bank (om de erkende hogere risico’s op verliezen op te kunnen vangen), ofwel worden uitgekeerd aan hen die de werkmiddelen hebben verschaft en de uiteindelijke risico’s nemen.

- Als referentie, indien de Regentenraad en/of de Wetgever nog enige twijfels zouden hebben:

Ook Bpost en andere autonome overheidsbedrijven voeren “opdrachten in het algemene belang” uit. De omschrijving van die opdrachten, de verwachte kwaliteitsvereisten, de financiële vergoeding voor de uitvoer ervan, en alle andere details meer worden na grondige studies vastgelegd in omstandige beheerscontracten. Zonder de vergelijkende studie te willen maken en dieper in te gaan op die opdrachten die de NBB in het algemeen belang uitvoert (en de passende vergoeding daarvoor), moet het wel duidelijk zijn:

- De Belgische Staat is ook bij die beursgenoteerde autonome overheidsbedrijven de meerderheidsaandeelhouder (ongeveer in vergelijkbare verhouding als bij de NBB),
- De Belgische Staat **betaalt aan die autonome overheidsbedrijven** de afgesproken vergoeding voor het leveren van die opdrachten in het algemeen belang,
- Het simpele feit dat die autonome overheidsbedrijven van de Belgische Staat “**opdrachten in het algemeen belang**” toegewezen kregen is **blijkbaar geen geldig argument opdat de Belgische Staat ook de gerechtigde zou zijn van de winsten, verbonden aan die opdrachten**, die ook daar worden uitgevoerd met het vermogen ingebracht door alle aandeelhouders.
- **En al helemaal niet op alle winsten, verbonden aan ook alle andere activiteiten van die beursgenoteerde vennootschappen.**

Het simpele feit dat Bpost “de 679-rekeningen” mag beheren en kranten mag bedelen, geeft de Belgische Staat niet het recht om zich ook (uitsluitend) de winsten van de pakjesbedeling toe te eigenen?! En de eventuele operationele verliezen, resultaat van al haar activiteiten, aan hun privé-aandeelhouders over te laten?

De minderheidsaandeelhouders van de Nationale Bank van België zijn ervan overtuigd dat zowel de Rechtbank als onze verkozen vertegenwoordigers van het volk wel de juiste beoordeling zullen maken,

zowel van de werkelijke ratio legis (zoals deze ook werd verdedigd en bevestigd door het Grondwettelijk Hof) als van de onwaarschijnlijke “argumentering” vanwege de Regentenraad.

Ik meen dat de Regentenraad, als verantwoordelijk bestuursorgaan enerzijds en de penibele financiële situatie van de vennootschap anderzijds, hierin een werkelijk belangrijke rol te vervullen heeft.

- **Vraag 29:** Als gevolg van de invulling van de ratio legis van het Artikel 32 van de Organieke Wet heeft de Regentenraad miljarden euro's jaarwinsten niet bestemd naar de Beschikbare Reserve, doch wel uitgekeerd aan de Belgische Staat. De vennootschap wordt geconfronteerd met belangrijke financiële buffertekorten.

Zal de Regentenraad, met als voornaamste bedoeling de vennootschap en haar aandeelhouders maximaal te vrijwaren van negatieve vermogensafdrachten, de initiatieven nemen naar de Wetgever toe opdat het noodzakelijke herstellende wetgevend werk zou verrichten met betrekking tot:

- **De aanpassing van het Artikel 32 van de Organieke Wet** (en de correcte vergoeding voor het verleende emissierecht op een andere – meer correcte – wijze te waarborgen), waardoor een werkelijk onafhankelijke Regentenraad de winsten op geen andere manier kan bestemmen dan in het belang van de vennootschap en met respect voor de eigen statuten?
- **De aanpassing van de Artikels 30 , 9bis en 37 ?**
- **De annulatie van de jaarlijkse compensatiebetaling (van 24,4 miljoen euro)**, waarvan u reeds jaren op uw webpagina het standpunt publiek maakt dat “ *In het licht van de afschaffing van de 3%-regel lijkt het logisch dat een wettelijke bepaling een einde zou stellen aan deze jaarlijkse compensatiebetaling.* ” ?

Gezien de financiële toestand en vooruitzichten behoort het tot uw verantwoordelijkheid om alle mogelijke bijzondere maatregelen te nemen opdat de vennootschap wordt gevrijwaard van elke onterechte belangrijke financiële vermogensafdracht. Wat hier voor elk vermeld punt onbetwistbaar het geval is.

- **Vraag 30:** In mijn aangetekend verstuurd brief van 6 april 2020 had ik de Regentenraad gewezen op 1) de afwezigheid van enige seigneuriagewinst (en dus het ontbreken van de reden om winsten over te dragen aan de Belgische Staat), 2) op het feit dat het bestuursorgaan zelf reeds jaren wijst op sterk toegenomen financiële risico's, en 3) de NBB als toezichthouder de banken en verzekeraars het verbod had opgelegd om hun winsten uit te keren aan hun aandeelhouders. Dit als argumenten om het beschikbare saldo van de jaarwinst (363,60 miljoen euro) toe te voegen aan de beschikbare reserve. Aan dit schriftelijke verzoek werd geen gevolg gegeven.

Ook nu heb ik, na de twee dramatische marktcommuniqués, u op 25 november 2022 en op 6 januari 2023 twee brieven aangetekend verstuurd met o.a. de vraag om bij de Belgische Staat, in het belang van de vennootschap en haar privé aandeelhouders, de onterecht uitgekeerd jaarwinsten ter herstel van het vermogen van de vennootschap terug te vorderen.

Ook deze brieven zijn tot op vandaag onbeantwoord gebleven.

Om welke redenen zijn deze brieven zelfs niet beantwoord gebleven? Welk is de stand van zaken, wat zijn de verdere concrete plannen omtrent de vragen gesteld in deze laatste brieven?

- **Vraag 31:** De ECB heeft voor het eerst sedert het boekjaar 2016 opnieuw seigneuriage-inkomsten gerealiseerd (736 miljoen euro), welke zij in de maand januari van het daaropvolgende boekjaar (volgens de kapitaalsleutel) uitkeert aan haar aandeelhouders. Klopt het dat de NBB dus een bedrag van 21,81 miljoen euro van de ECB heeft ontvangen, als haar aandeel (van 2,963 %) in de seigneuriage van de Europese Centrale Bank? Deze inkomsten zijn niet direct terug te vinden in de resultatenrekening van de NBB?
- **Vraag 32:** In het jaarverslag van de NBB over het boekjaar 2022 (Toelichting 25 pagina 190) heeft de NBB (net zoals de ECB) nochtans ook haar eigen aandeel van de seigneuriage van het ESCB ontvangen (als rente op de vordering voor het deel bankbiljetten welke zij niet zelf in omloop heeft gebracht): de NBB boekt rentebaten voor 29,00 miljoen euro (0,40 % op de vordering). Dit doet veronderstellen dat de totale seigneuriage-inkomsten van de NBB over boekjaar 2022 uitkomen op ongeveer (52,69 miljard x 0,4%) = 211 miljoen euro. Deze seigneuriage-inkomsten zijn te verdelen met de Belgische Staat, en zouden via het Artikel 32 aan de Belgische Staat worden gewaarborgd.

Waarom wordt deze vergoeding, gezien deze moest worden gewaarborgd aan de Belgische Soevereine Staat, niet uitgekeerd? En toegevoegd aan het jaarverlies van de vennootschap?

Het lijkt bijzonder dat in verschillende boekjaren dat er geen seigneuriage werd gerealiseerd de Regentenraad WEL winsten overmaakt aan de Belgische Staat, en in een boekjaar dat er opnieuw wel seigneuriage werd gerealiseerd ze GEEN winsten overmaakt.

- **Vraag 33:** Werd deze seigneuriage ingehouden door de Regentenraad als het aandeel van de Nationale Bank van België in de seigneuriage, ter financiering van de opdrachten in het algemeen belang? Immers:

*“De opdrachten van de Bank als centrale bank worden, zoals overal, **gefinancierd door het deel van de seigneuriage, die de Wetgever aan de centrale bank laat om haar taken uit te oefenen.***

Dit geldt in principe ook voor de andere opdrachten van algemeen belang waarmee de Bank is belast onder de voorwaarden bepaald door of krachtens de Belgische Wet, tenzij de wetgever daar anders over beslist.

*De aanvullende en bijkomstige diensten, ten slotte, die de Bank op zich neemt in het algemeen belang, zijn hoofdzakelijk diensten aan de financiële sector. **Het beleid van de Bank bestaat er daar inderdaad in erover te waken dat de gebruikers van deze diensten een vergoeding betalen die de kosten ervan dekt.**”*

Bron: webpagina NBB www.nbb.be/nl/faq : Financiële onafhankelijkheid en opdrachten van algemeen belang.

In de **Toelichting 30 van het jaarverslag** geeft het bestuur een overzicht van het bedrag aan “Terugwinningen bij derden” (187,3 miljoen euro), die “betrekking hebben op de levering van goederen en de dienstverlening in diverse domeinen”. Dit bedrag werd dus aangerekend aan de verschillende gebruikers van de opdrachten in het algemeen belang, *de andere opdrachten die onder de bevoegdheid vallen van het Europees Stelsel van Centrale Banken en die waarmee de NBB belast is onder de voorwaarden bepaald door of krachtens de Belgische wet (juridische basis: artikel 10 Organieke Wet), worden verondersteld te worden gefinancierd via haar aandeel in de seigneuriage.*

5. De balanspost van het passief: “ 12. Herwaarderingsmeerwaarden ”

“ Indien aan het einde van het jaar negatieve herwaarderingsverschillen ten laste van de resultatenrekening worden gebracht, wordt de gemiddelde kostprijs van het desbetreffende activum (goud, valuta of waardepapier) teruggebracht tot het niveau van de marktcoers of de marktprijs. ”

(Verplichte boekhoudkundige regels met toepassing van de ESCB/ECB-statuten – 6 Resultaatbepaling – Jaarverslag 2022 pagina 170)

- **Vraag 34:** Deze waarderingsregel is van toepassing op de waardepapieren opgenomen in de deviezenvoorraad van de Nationale Bank van België? Is deze ook van toepassing voor de goudvoorraad? Negatieve herwaarderingsverschillen welke ten laste van de resultatenrekening werden genomen verlagen de historische kostprijs van deze activa tot het niveau van de in aanmerking genomen marktprijs op balansdatum?
- **Vraag 35:** Wanneer op balansdatum de goudvoorraad wordt gewaardeerd, en de waardering zou een negatief herwaarderingsverschil opleveren, dan wordt dit verschil eerst in mindering gebracht van een eventueel beschikbaar saldo op de “Onbeschikbare reserverekening”, waarna enkel het eventuele saldo ten laste van de resultatenrekening wordt gebracht? En de nieuwe historische kostprijs wordt dan ook verlaagd tot deze koers?
- Volgens dit principe van het voorzichtigheidsbeginsel worden 1) de negatieve gevolgen van het aanhouden van overgewaardeerde activa op de balans vermeden en 2) worden bij latere opnieuw hogere waarderingsverschillen ook hogere saldi opgebouwd in de balanspost “12. Herwaarderingsmeerwaarden”.

De Nederlandsche Bank en de Europese Centrale Bank stellen in totale transparantie in hun officiële communicatie, jaarverslagen en webpagina's, dat **“via de herwaarderingsmeerwaarden financiële buffers worden opgebouwd die tot het eigen vermogen van de centrale bank behoren”**.

Vraag 36: Wanneer de Nationale Bank van België de negatieve herwaarderingsverschillen van haar officiële externe reserve-activa ten laste legt van haar resultatenrekening, worden deze negatieve resultaten gedragen door de aandeelhouders van de NBB, waarvan 50 % privé aandeelhouders.

Volgens de Toelichting 22 zijn de positieve prijsherwaarderingsverschillen op de waardepapieren in vreemde valuta afgenomen (van 161,3 miljoen naar 47,3 miljoen) en volgens Toelichting 26 werden voor 324,3 miljoen euro afwaarderingen op beleggingen in USD ten laste van de resultatenrekening genomen.

Zowel de rentebaten van de externe reserves (163,00 miljoen euro) als de “netto baten uit financiële transacties” worden in de resultatenrekening verwerkt, maken onderdeel uit van de te bestemmen jaarwinst/verlies, en komen (via de reserveringen) de aandeelhouders van de NBB – voor 50% de privé-aandeelhouders – ten goede?

Uitsluitend de meerwaarden op de goudvoorraad die worden gerealiseerd via arbitrages (het Artikel 30 van de Organieke Wet is van toepassing), worden geboekt op een Onbeschikbare Reserverekening.

In de feiten worden alle financiële resultaten en risico's, verbonden aan de officiële externe reserve-activa van de Nationale Bank van België, gedragen met en toegerekend aan het eigen vermogen van de vennootschap. Een vermogen waarover de uiteindelijke vermogensrechten onbeperkt bij de aandeelhouders van de Nationale Bank van België liggen.

Op basis van welke argumenten blijft de Regentenraad de communicatie voeren dat de privé aandeelhouders van de Nationale Bank van België geen enkel recht kunnen laten gelden op het vermogen belegd in deze activa, noch op de opbrengsten of meerwaarden welke deze activa van de vennootschap genereren?

- De Europese Centrale Bank en De Nederlandsche Bank informeren de aandeelhouders en alle andere stakeholders als volgt:
 - *“via de herwaarderingsmeerwaarden worden **financiële buffers opgebouwd die tot het eigen vermogen van de centrale bank behoren**”. (De Nederlandsche Bank)*
 - *“Daarnaast ontstaan financiële buffers door de herwaardering van een deel van de activa van de centrale banken. **Die maken ook deel uit van ons eigen vermogen en dragen bij aan onze financiële soliditeit.**” (Webpagina ECB)*

Vraag 37: Gezien het feit dat de Nationale Bank van België een integrerend onderdeel uitmaakt van het ESCB enerzijds, het toenemende belang van het concept “eigen vermogen van een centrale bank” (meer nog voor de Nationale Bank van België als beursgenoteerde naamloze vennootschap met 50% privé aandeelhouders) anderzijds, zal het bestuur deze standpunten van de ECB en DNB bevestigen.

6. Diversen

Vraag 38: De verplichting bestaat om een intern meldingspunt voor klokkenluiders in te stellen. Op welke manier is dit bij de Nationale Bank van België geregeld? Wie behandelt deze eventuele meldingen?

Vraag 39: Vooral omtrent de autonome overheidsbedrijven, met de Belgische Staat als meerderheids-aandeelhouder, wordt in toenemende mate aandacht en belang gegeven aan de regels van goed bestuur, en aan de manier waarop “het algemeen belang” wel degelijk wordt gediend.

In het geval van de Nationale Bank van België zullen onze verkozen vertegenwoordigers van het volk nog heel veel wetgevend werk hebben aan “het bijzonder sui generis rechtskader” en aanwassen.

Slechts één vraag: als aandeelhouder heb ik reeds enkele keren vastgesteld dat ook de Nationale Bank van België verschillende van haar personeelsleden detacheert naar de Minister van Financiën en andere instellingen. Graag de toelichting met betrekking tot die opdrachten, de verdere verloning, al dan niet onderbroken rechten op voordelen en premies groepsverzekeringen, enz.